

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL T. L. 2017-10-03 SKUNDO**

2017 m. gruodžio 7 d. Nr. S- 247 (7-212/2017)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Galiauskaitės
Martyno Endrijaičio
Rasos Stravinskaitės – pranešėja
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių mokėtojui
mokesčių administratoriaus atstovui nedalyvaujant

Ramutei Matkevičienei
T. L.

2017 m. lapkričio 14 d. posėdyje išnagrinėjusi T. L. (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2017-08-28 sprendimo Nr. (21.131-31-5) FR0682-347, n u s t a t ė:

Inspekcija 2017-08-28 sprendimu patvirtino 2017-04-26 patikrinimo aktu Nr. (21.60-32) FR0680-171 papildomai Pareiškėjui apskaičiuotą mokėtiną į biudžetą 354341,68 Eur gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), 21443,18 Eur privalomojo sveikatos draudimo įmokas (toliau – PSDĮ), apskaičiavo 235015,55 Eur GPM delspinigius, 14219,99 Eur PSDĮ delspinigius, skyrė 70868 Eur GPM baudą ir 4289 Eur PSDĮ baudą.

Inspekcija atliko Pareiškėjo GPM ir kitų mokesčių už laikotarpį nuo 2007-01-01 iki 2009-12-31 apskaičiavimo, deklaravimo bei sumokėjimo teisingumo patikrinimą ir surašė 2017-06-19 patikrinimo aktą Nr. (21.60-32) FR0680-279.

Inspekcijos duomenimis, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus apygardos valdyba (toliau – FNTT) atliko Pareiškėjo ikiteisminį tyrimą byloje Nr. 06-1-00094-12 pagal požymius nusikalstamos veikos, numatytos Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 189¹ str. 1 dalyje. Vilniaus apygardos prokuratūros trečiasis baudžiamojo persekiojimo skyrius informavo, kad buvo priimtas nutarimas nutraukti ikiteisminį tyrimą Nr. 06-1-00094-12 dalyje – Pareiškėjo atžvilgiu, nes nepadaryta nusikalstama veika, numatyta BK 189¹ str. 1 d., bei dėl nusikalstamų veikų, numatytų BK 25 str. 2 d., 22 str. 1 d., 182 str. 2 d., 220 str. 1 d., 222 str. 1 d., nesurinkus pakankamai duomenų, pagrindžiančių įtariamojo kaltę dėl šių nusikalstamų veikų padarymo, tęsti ikiteisminį tyrimą pagal BK 182 str. 2 d., 220 str. 1 d., 222 str. 1 d. dėl galimai UAB „F1“ bei kitų subjektų padarytų nusikalstamų veikų, apgaule panaikinant dalį turtinės prievolės – PVM sumokėjimo į valstybės biudžetą, apgaulingo buhalterinės apskaitos tvarkymo, neteisingų duomenų apie pajamas pateikimo.

Pažymėta, jog Inspekcija, išanalizavusi ir įvertinusi Pareiškėjo pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, surinktą priešpriešinę informaciją, FNNTT pateiktą medžiagą, informacinėse bazėse esančius duomenis, atlikusi grynųjų pinigų pajamų ir išlaidų analizę, nustatė, kad Pareiškėjui 2007 – 2009 m. susidarė 5410060 Lt (2007 m. – 1450812 Lt, 2008 m. – 2701564 Lt, 2009 m. – 1257684 Lt) grynųjų piniginių lėšų trūkumas (pavyzdžiui: automobilio KIA Sorento (124690 Lt), poilsio apartamentų su garažu Vilniuje (1014000 Lt), buto Vilniuje (850000 Lt), nekilnojamojo turto Bulgarijoje (512802 Lt) pirkimai), todėl konstatavo, jog patirtoms išlaidoms padengti Pareiškėjas galėjo naudoti kitas gautas ir įstatymų nustatyta tvarka neapmokestintas bei nedeklaruotas pajamas. Todėl, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 70 str. 1 d., Lietuvos Respublikos GPM įstatymo 6 str. 1 d., 22, 23 str., Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo (toliau – SDĮ) 6 str. 1 d., 17 str. 8 d., 18 str. 1, 5 d., Inspekcija Pareiškėjui patikrinimo aktu papildomai apskaičiavo mokėtinas GPM ir PSDĮ sumas.

1. Dėl pajamų, gautų iki 1993-12-31

Dėl Pareiškėjo teiginių, kad jis nuo 1973 m. iki 1992 m. užsiėmė tulpių svogūnėlių auginimu bei pardavimu, todėl už gautas pajamas nusipirko 800000 JAV dolerių, be to, nuo 1990 m. prekiaavo kompiuteriais, todėl gavo apie 200000 JAV dolerių pajamų ir iki 1993 m. buvo sukaupęs pakankamai pinigų, Inspekcija analizavo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) formuojamą praktiką dėl įrodinėjimo naštos paskirstymo tarp mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo, įtvirtinto MAĮ 67 straipsnyje (2007-03-17 nutartis adm. byloje Nr. A-17-301/2007, 2011-09-15 nutartis adm. byloje Nr. A-442-2502/2011).

Akcentuota, kad LVAT savo praktikoje konstatavo, jog pateikti įrodymus apie realų pajamų gavimą turėtų tiek šias aplinkybes siekiantis įrodyti mokesčių mokėtojas, tiek jas siekiantis paneigti mokesčių administratorius, tačiau, administratoriui atlikus asmenų turinės padėties ir pajamų analizę bei nustatė, kad asmuo neturėjo finansinių galimybių perduoti pinigines lėšas mokesčių mokėtojui, traktuojama, jog mokesčių mokėtojas nepagrindė pozicijos dėl gautų pajamų realumo. Todėl tais atvejais, kai asmens išlaidos viršija jo pajamas, tai reiškia, kad asmuo yra gavęs papildomų pajamų, kurių nustatyta tvarka nėra deklaravęs bei sumokėjęs nuo jų mokesčių. Ir jeigu asmuo nepateikia pirminių, leistinių įrodymų, kuriais remiantis būtų galima tiesiogiai nustatyti mokesčio bazę, atsiranda teisinės sąlygos mokesčių administratoriui taikyti MAĮ 70 straipsnio nuostatas ir priklausantią mokėti mokesčio sumą apskaičiuoti pagal jo paties atliktą įvertinimą.

Pasak Inspekcijos, Pareiškėjas įrodymų, kurie atitiktų reikalavimus, keliamus buhalterinės apskaitos ar ūkinės–komercinės veiklos dokumentams, mokesčių administratoriui nepateikė, taip pat nėra duomenų, kad Pareiškėjas papildomas pajamas būtų teisės aktų nustatyta tvarka apmokestinęs. Visa tai lėmė, kad mokesčių administratorius, apskaičiuodamas Pareiškėjo mokesčio bazę, pagrįstai ir teisėtai rėmėsi MAĮ 70 straipsniu.

Pastebėta, kad LVAT savo praktikoje taip pat suformulavo reikšmingą teisės aiškinimo ir taikymo taisyklę – mokesčių mokėtojas siekdamas įrodyti savo poziciją, privalo pateikti buhalterinės apskaitos ar kitus dokumentus, kurie būtų sudaryti pagal teisės aktų, reglamentuojančių komercinius ar civilinius teisinius santykius, reikalavimus, t. y. pirminius dokumentus, kurie pagrįstų mokėtojo teiginius dėl neteisingos mokesčio bazės nustatymo (2017-05-25 nutartis adm. byloje Nr. A-466-438/2017).

Konstatuota, kad Inspekcija išsamiai išdėstė argumentus (teisinį reglamentavimą dėl pinigų keitimo po Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo), taip pat nustatė, kad Inspekcijos duomenų bazėse nėra informacijos, kad Pareiškėjas būtų keitęs didesnes negu 50000 talonų sumas, nėra duomenų apie pateiktas deklaracijas dėl turėtų santaupų užsienio valiuta, taip pat nėra informacijos ir apie atkurtas santaupas, todėl pripažino 3100 Lt pinigų likutį 1993-12-31 (patikrinimo akto 6, 7 psl.). Pasak Inspekcijos, Pareiškėjas teigdamas, jog jis nuo 1973 m. iki 1993 m. vykdė prekybos ir valiutos keitimo operacijas, kurių pagrindu turėjo apie 1000000 JAV dolerių pajamas, privalėjo pateikti tai patvirtinančius dokumentus,

todėl Pareiškėjui to nepadarius, Inspekcija padarė išvadą, kad nėra pagrindo sutikti su pozicija, jog buvo neteisingai nustatytas piniginių lėšų likutis 1993-12-31.

2. Dėl S. K. dovanos

Pastebėta, jog Pareiškėjas teigė, kad jis gavo 720000 Lt iš Izraelio piliečio S. K. pagal 1995 m. dovanojimo sutartį, nes notaras patikrino šalių veiksnumą, nustatė tapatybes, nors notaras neprivalėjo rašyti apie pinigų perdavimą jo akivaizdoje. Inspekcija, atsikirsdama į Pareiškėjo argumentus dėl galimo asmenų lygybės principo pažeidimo nustatant papildomus rūpestingumo reikalavimus grynaisiais pinigais disponuojantiems asmenims, pastebėjo, jog pareiga nurodyti pajamų šaltinius pirmiausia tenka mokesčių mokėtoju, kuris ir privalo užtikrinti, jog esant kompetentingų valstybės institucijų reikalavimui, galės pateikti šiuos šaltinius pagrindžiančius dokumentus. Pasirinkdamas pajamas gauti grynaisiais pinigais (dėl ko šių pajamų gavimo faktas nėra fiksuojamas kredito įstaigose esančių sąskaitų įrašuose) ir šių pajamų nedeklaruodamas pateikiant atitinkamo mokesčio laikotarpio pajamų deklaracijas (pavyzdžiui, kai tokios deklaracijos teikimas nėra privalomas), mokesčių mokėtojas prisiima ir visą riziką dėl jam tenkančios įrodinėjimo naštos. Papildomai pastebėta, jog net ir darant prielaidą (nors byloje surinkti duomenys objektyviai neleidžia tokios prielaidos daryti), kad Pareiškėjas iš tiesų disponavo minėtomis dovanotomis ir iš pardavimo gautomis lėšomis ginčo laikotarpiu, tokias lėšas (atsižvelgiant į jų dydį) Pareiškėjas privalėjo deklaruoti pateikdamas 2003 m. gruodžio 31 d. turėto turto deklaraciją FR0593. Ši jo pareiga buvo imperatyviai nustatyta Vienkartinio gyventojų turto deklaravimo įstatymo 3 straipsnio 1 punkte. Tačiau tokią deklaraciją su joje nurodyta ne banke turėtų 275000 Lt suma Pareiškėjas mokesčių administratoriui pateikė tik 2010 m. lapkričio 24 d., nors vadovaujantis minėto įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi, ji (deklaracija) turėjo būti pateikta iki 2005 m. gegužės 1 d. Šios deklaracijos pateikimo praleidus terminą pasekmės yra nurodytos to paties įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje, nustatančioje, jog „jeigu nuolatinis Lietuvos gyventojas šio įstatymo nustatyta tvarka turto nedeklaravo, šiuo turtu negali būti pagrindžiami kito turto įsigijimo šaltiniai“. Vadovaujantis gausia LVAT praktika, nurodyta, kad sprendžiant klausimą, ar mokesčių mokėtoju tenka įrodinėjimo našta, reikia nustatyti reikšmingas faktines aplinkybes – pinigų judėjimo fiksimą kredito įstaigų sąskaitose ir šių lėšų deklaravimą mokesčių deklaracijose. Nenustačius minėtų aplinkybių, pajamų gavimo įrodinėjimo našta tenka mokesčių mokėtoju.

Pabrėžta, jog Inspekcija atlikusi S. K. dovanojimo tyrimą, nustatė šias svarbias aplinkybes (patikrinimo akto 8 psl.):

1) Pareiškėjas pateikė 1995-01-31 sutartį (kopija), kuri patvirtinta Vilniaus 4-to notarų biuro notarės. Sutartyje nurodyta, kad S. K. , gim. 1941 m., gyvenantis (*duomenys neskelbtini*), dovanoja Pareiškėjui 720000 Lt. Notarė nurodė, jog šalys sutartį pasirašė jos akivaizdoje, šalių asmenybės nustatytos, veiksnumas patikrintas;

2) Pareiškėjas įtariamojo papildomos apklausos protokole nurodė, kad 1995 metais sausio 31 d. jam 720000 Lt sumą grynaisiais pinigais padovanojo asmuo pavarde S. K. , gyvenantis Vokietijoje. Jis nebendravo su šiuo asmeniu asmeniškai, bet kiek žinojo, buvo kažkokie tarpusavio išipareigojimai ar skolos tarp S. K. ir jo mamos J. D. , gim. 1925 m. (mirusios 2000 m.) dar nuo II pasaulinio karo laikų, tiksliai nežinojo istorijos detalių, bet ši padovanota suma 1995 m. buvo deklaruota mokesčių inspekcijoje (2013-11-26 įtariamojo papildomos apklausos protokolo 2 psl.);

3) Lietuvos kriminalinės policijos biuro Tarptautinių ryšių valdyba informavo, kad iš Interpolo Vokietijos nacionalinio biuro gauta Vokietijos policijos pareigūnų surinkta informacija, kurioje nurodoma, jog patikrinus adresą (*duomenys neskelbtini*), nustatyta, kad asmuo S. K. nėra registruotas šiuo adresu. S. K. , gim. (*duomenys neskelbtini*), yra registruotas adresu: (*duomenys neskelbtini*). Tolimesnio patikrinimo metu nustatyta, kad asmuo nurodytu adresu buvo registruotas tik iki 1988-01-15 ir nuo šios datos asmuo daugiau nėra registruotas (*duomenys neskelbtini*). S. K. niekuomet nebuvo registruotas adresu: (*duomenys neskelbtini*), kaip ir kiti asmenys pavarde „K“. Kaimynai, gyvenantys šiuo adresu taip pat nurodė, kad

nežino asmens vardu ir pavarde – S. K. . Todėl dabartinė asmens buvimo vieta nežinoma. Buvo tik nustatyta, kad S. K. nei dabar, nei ankstesniais metais (ypač 1995 m.) neturėjo mokesčių sąskaitos (*duomenys neskelbtini*) (Lietuvos kriminalinės policijos biuro 2013-07-29 raštas Nr. FM/03806/040/LT/13);

4) Inspekcija nenustatė 720000 Lt deklaravimo fakto (Brangaus turto deklaracijų išsklotinė);

5) Mokesčių administratorius prašė nurodyti: kas, kada, kur ir koku būdu (grynaisiais ar pavedimu, jeigu banko pavedimu buvo prašoma pateikti sąskaitos išrašą) perdavė pinigus, jeigu su S. K. nebendravo asmeniškai, kas dalyvavo pasirašant sutartį pas notarą ir perduodant pinigus, tačiau Pareiškėjas iki šiol nepateikė prašomos informacijos (Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Vilniaus AVMI) 2016-06-02 nurodymo Nr. (11.48)-FR0706-6104 3 psl., 2016-12-27 nurodymo Nr. (21.109-32)FR0706-23210 3 psl., 2017-03-08 nurodymo Nr. (21.109-32)FR0706-2706 3 psl., 2017-05-19 nurodymo Nr. (21.75-32)FR0706-5193 3 psl.).

Kadangi Pareiškėjas gavo ginčo pinigus grynaisiais pinigais, jų nedeklaravo, todėl Inspekcija sprendė, kad įrodinėjimo našta dėl paskolos gavimo tenka Pareiškėjui. Pabrėžta, jog Inspekcija, siekdama įvertinti visas aplinkybes, nustatė, jog dovanotojas S. K. nerandamas, Pareiškėjas nepaaiškino dovanos gavimo aplinkybių, todėl padaryta išvada, kad Pareiškėjas nepagrindė iš minėto asmens 1995 m. gautos 720000 Lt sumos.

3. Dėl pajamų iš UAB „P1“ ir Lenkijos įmonės P.U.H. „K1“

Inspekcija pasisakė dėl Pareiškėjo argumentų, kad jis pagal 1998 m. gyvenamojo namo nuomos sutartį iš UAB „P1“ gavo 230400 Lt pajamas, bei, kad jis nuo 2005 ar 2006 m. iki 2012 m. atstovavo Lenkijos įmonei P.U.H. „K1“ perkant metalo gaminius, todėl dėl veiklos operatyvumo buvo vykdomos operacijos grynaisiais pinigais, kurie negali būti traktuojami kaip Pareiškėjo pajamos ar išlaidos.

Nurodyta, kad Inspekcija atlikusi Pareiškėjo ūkinių operacijų su UAB „P1“ tyrimą nustatė svarbias aplinkybes (patikrinimo akto 10 psl., Pareiškėjo pajamų–išlaidų suvestinės už 1994–2006 m. 1 psl.):

1) Pareiškėjas 1998 m. sudarė nuomos sutartį (be numerio ir datos) su UAB „P1“ dėl namo, esančio (*duomenys neskelbtini*), nuomos. Banko pavedimais Pareiškėjas 1998 m. gavo 76800 Lt nuomos pajamas: 1998-05-11, 1998-08-14, 1998-11-09, 1998-12-09 mokėjimo pavedimai;

2) minėtos nuomos sutarties priede Nr. 2 nurodyta, kad nuomotojas įsipareigoja pateikti šią įrangą: įrengti virtuvę su baldų komplektu, plytelėmis išsklotomis grindimis bei indaplove, virykle su kaitinamu paviršiumi ir orkaite ir t. t., pirmame bei antrame namo aukštuose įrengti vonias, kuriose būtų: sėdima vonia su dušu, unitazas, kriauklė ir veidrodis, plytelių grindys ir sienos;

3) minėtos nuomos sutarties priede Nr. 5 nurodyta, kad nuomotojas įsipareigoja atlikti šiuos darbus: įrengti rūšį, išsklotą plytelėmis; parketo grindis visame name, išskyrus virtuvėje, vonioje ir rūsyje; naujas lauko duris; vidines namo duris ir įstiklinti jas paprastu stiklu ir t. t.; suderinus su Nuomininku atlikti namo vidaus bei išorės dažymo darbus, sutvarkyti aplinką bei pasėti veją;

4) 1998-08-10 priėmimo–perdavimo akte nurodyta: namas (*duomenys neskelbtini*), turi: rūšį su skalbykla, garažu, sandėliuku, sauna ir t. t.; pirmą aukštą su virtuve, vonios kambariu, svetaine su židiniu ir t. t.; antrą aukštą su 6 kambariais ir t. t.; namas yra išnuomojamas su: pilnai įrengtomis virtuve, sauna, voniomis ir dušo kabinomis, veikiančia įranga.

Sutikdama su pozicija, jog Pareiškėjas namą turėjo įrengti pagal reikalavimus, kurie buvo numatyti nuomos sutarties prieduose, didelės apimties darbai buvo atlikti, įrengimai įsigyti ir pateikti iki 1998-08-10, Inspekcija konstatavo, kad Pareiškėjas darbams atlikti ir įrenginiams įsigyti panaudojo 1399 Lt grynųjų pinigų likutį, kuris buvo susidaręs 1998-01-01, ir 38400 Lt, kuriuos pavedimu 1998-05-11 gavo iš UAB „P1“. Kita vertus pastebėta, jog

Pareiškėjas nepateikė jokių dokumentų, kurie patvirtintų jo poziciją, kad jam liko visos iš UAB „P1“ gautos pajamos.

Taip pat Inspekcija, atlikusi Pareiškėjo ūkinių operacijų su Lenkijos įmone P.U.H. „K1“ tyrimą, nustatė svarbias aplinkybes (patikrinimo akto 17, 18 psl., Pareiškėjo pajamų–išlaidų suvestinės už 1994–2006 m. 3 psl., Pareiškėjo pajamų–išlaidų suvestinė už 2007–2009 m.):

1) Pareiškėjas įgaliotas atstovauti Lenkijos įmonei, t. y. atidaryti ir tvarkyti jos sąskaitas Lietuvoje, pirkti ir parduoti minėtų įmonių vardu prekes, pasirašyti šių įmonių vardu ir naudoti antspaudus (2007-04-17 įgaliojimas);

2) Lenkijos mokesčių administracija pateikė įgaliojimą, surašytą tarp Lenkijos piliečio K. C., kuris ūkinę veiklą vykdo kaip paslaugų ir prekybos įmonė „K1“, ir Lietuvos piliečio Pareiškėjo. Lenkijos mokesčių administracija nurodė, kad apklausos metu K. C. nurodė, kad jis bendradarbiavo su Pareiškėju nuo 2005 m. Vykdamas Lenkijos įmonės veiklą jis įgaliojo Pareiškėją, Lietuvos pilietį, atlikti prekių pirkimą ir pardavimą Lietuvos ir Lenkijos Respublikų teritorijoje ir atidaryti bei išlaikyti banko sąskaitą Lietuvoje, Latvijoje, Lenkijoje ir priimti sumas už parduotas prekes arba informuoti apie banko sąskaitą, į kurią suma turi būti pervesta ir įmonės vardu atlikti visus mokėjimus bei naudoti įmonės antspaudą. Pagal įgaliojimą Pareiškėjas galėjo tai daryti. Į klausimus: kokiu tikslu Pareiškėjas išėmė grynujų pinigų sumas, ar jos buvo apskaitytos Lenkijos įmonės buhalterinės apskaitos registruose, ar sumos buvo išmokėtos asmeniškai Pareiškėjui, kokiu pagrindu ir ar buvo apmokestintos įstatymų nustatyta tvarka, Lenkijos mokesčių administracija atsakymo nepateikė (Lenkijos mokesčių administratoriaus 2013-11-22 raštas Nr. (25.8-09)R1-5869);

3) Mokesčių administratoriaus nurodymuose buvo prašoma atsakyti: kokiu tikslu buvo vykdomi pinigų išėmimai ir įnešimai bei pervedimai į Lenkijos įmonės sąskaitą, ar iš įmonės išimti pinigai buvo skirti Pareiškėjui asmeniškai, jeigu taip, tai kokios tai buvo pajamos (susijusios su darbo santykiais, individualios veiklos ar kt.) ir ar jos buvo apmokestintos įstatymų nustatyta tvarka, tačiau Pareiškėjas nepateikė prašomos informacijos (Vilniaus AVMI 2016-06-02 nurodymo Nr. (11.48)-FR0706-6104 2 psl., 2016-12-27 nurodymo Nr. (21.109-32)FR0706-23210 2 psl., 2017-03-08 nurodymo Nr. (21.109-32)FR0706-2706 2 psl., 2017-05-19 nurodymo Nr. (21.75-32)FR0706-5193 2 psl.).

Todėl Inspekcija konstatavo, kad pagrįstai Pareiškėjo iš Lenkijos įmonės P.U.H. „K1“ 574231 Lt gauta suma (2006 m. – 194400 Lt, 2007 m. – 10000 Lt, 2008 m. – 369131 Lt, 2009 m. – 700 Lt) ir 877937 Lt perduota suma minėtai įmonei (2006 m. – 410083 Lt, 2009 m. – 467854 Lt) buvo įtraukta į Pareiškėjo pajamų ir išlaidų balansą.

4. Dėl R. B. paskolos

Inspekcija, pasisakydama dėl Pareiškėjo argumentų, kad mokesčių administratorius nepagrįstai nevertina 2006-03-17 paskolos sutarties, pagal kurią jis gavo iš kreditoriaus R. B. 2000000 Lt sumą, vadovavosi Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo 2 str. 1 d. 22 p., 3 str. 2 d. 4 p., 3 str. 1 d. 4 p., 6 str. 1 d. 1 p., 2 d. nuostatomis, nustatančiomis, kad gyventojai iki 2010 m. gegužės 1 d. turėjo deklaruoti 2009 m. gruodžio 31 d. turėtą savo turtą: pasiskolintas ir negrąžintas lėšas, jeigu jų bendra suma viršija 5000 litų. Taip pat paminėjo, kad LVAT konstatavo, jog mokesčių mokėtojas prisiima visą riziką dėl jam tenkančios įrodinėjimo naštos, jei jis pasirenka pajamas gauti grynaisiais pinigais ir šių pajamų nedeklaruoja pateikiant atitinkamo mokesčio laikotarpio pajamų deklaracijas.

Kadangi Pareiškėjas gavo ginčo pinigus grynaisiais pinigais, jų nedeklaravo, todėl konstatuota, kad įrodinėjimo našta dėl paskolos gavimo tenka Pareiškėjui. Pabrėžta, jog Inspekcija, atlikusi paskolos iš R. B. gavimo tyrimą, nustatė svarbias aplinkybes (patikrinimo akto 18–23 psl.):

1) Pareiškėjas pateikė 2006-03-17 paskolos sutartį (kopija), kurioje nurodyta, kad Kreditorius (R. B.) įsipareigoja per 2006 m. kovo–spalio mėnesius suteikti Pareiškėjui 2000000 Lt paskolą. Paskola suteikiama iki 2016-12-31 verslo vystymui ir nekilnojamojo turto pirkimui. Sutartis nepatvirtinta notaro, nenumatytos palūkanos ar įkeitimas. Pagal VMI

turimą informaciją nėra duomenų, kad Pareiškėjas 2006 m. būtų įsigijęs nekilnojamą ar kitą turtą (2006-12-31 paskolos sutartis);

2) Pareiškėjas ikiteisminio tyrimo metu nurodė, kad pagal 2006-03-17 paskolos sutartį jis pasiskolino 2 mln. Lt iš savo draugo (Kreditoriaus, gim. 1957 metais) verslui vystyti, 10-ies metų laikotarpiui, be palūkanų. Šiuos pinigus gavo grynaisiais pinigais, UAB „L1“ ofise adresu: (*duomenys neskelbtini*), per kelis kartus S. K., įvairiomis dalimis, bet dabar tiksliai neprisimena kokiomis dalimis, jokių papildomų raštelių ar dokumentų apie pinigų gavimą nesudarinėjo (2013-11-26 įtariamąjo papildomos apklausos protokolo 2, 3 psl.);

3) Kreditorius ikiteisminio tyrimo metu nurodė, kad 2005–2006 metais jis vadovavo UAB „S1“. Tuo metu bendrovė dirbo sėkmingai ir uždirbo apie 6–7 mln. Lt pelno ir pagal susitarimą su bendrovės savininkais B. B. pasiskolino pagal sutartį 2,5 mln. Lt. Pareiškėjas jam siūlė užsiimti metalo prekybos verslu, bet nepavyko juo užsiimti. Jis sutiko paskolinti Pareiškėjui 2 mln. Lt verslui vystyti bei nekilnojamajam turtui pirkti. Kiek atsimena, paskola buvo suteikta grynaisiais pinigais per kelis kartus Pareiškėjo biure, kuris buvo tame pačiame pastate, kaip ir Snoro bankas, nors pagal sutartį buvo įforminta kaip viena 2 mln. Lt paskola. Paskola suteikta 2006 m. kovo–spalio mėnesiais, be palūkanų, be įkeitimo. Jis praktiškai nieko nėra atgavęs (2014-04-09 liudytojo apklausos protokolo 2, 3 psl.);

4) Kreditorius pateikė savo 2006-01-23 prašymą (kopija) UAB „S1“ akcininkams suteikti beprocentinę 2500000 Lt paskolą ir 2006-01-23 akcininkų sprendimą Nr. 06/01/23 (kopija) suteikti jam beprocentinę 2500000 Lt paskolą;

5) UAB „S1“ bankroto administratorius UAB „D1“ pažymėjo, kad UAB „S1“ 2006-01-23 suteikė Kreditoriui beprocentinę 2500000 Lt paskolą 5 metams su galimybe pratęsti. Vilniaus apygardos teismas (toliau – Teismas) priteisė iš Kreditoriaus UAB „S1“ naudai negražintą paskolos dalį (Bankroto administratoriaus 2014-04-23 pažyma, Teismo 2011-08-26 sprendimas už akių civilinėje byloje Nr. 2-5826-565/2011);

6) UAB „S1“ atsiskaityti pagal avansines apyskaitas buvo išdavusi Kreditoriui pinigų sumas ir 2006-01-23 pagal avanso apyskaitą nepanaudotą turėtą pinigų likutį užskaitė kaip suteiktą 1305000 Lt paskolą Kreditoriui. UAB „S1“ pagal kasos išlaidų orderius minėtam asmeniui 2006 m. suteikė 1700000 Lt paskolą (Vilniaus AVMI 2016-08-16 operatyvaus patikrinimo ataskaitos Nr. FR0760-6753 (toliau – OPA) 5 psl., kasos išlaidų orderiai: 2006-01-20 Nr. 93, 2006-08-24 Nr. 138, 2006-09-12 Nr. 145);

7) UAB „S1“ neteikė Juridinių asmenų duomenų apie fiziniams asmenims suteiktas, jų gražintas, iš fizinių asmenų gautas ir jiems gražintas paskolas. Bendrovė yra bankrutavusi ir 2013-04-02 išregistruota iš registro (OPA 5 psl.);

8) R. B. nurodė, kad paskolos teikimas buvo seniai, 2002–2007 m., dokumentų jis neišsaugojo, bet apie jo turėtas skolas galima sužinoti iš civilinių bylų, kuriose iš jo priteista apie 400000 Lt. Iš to matyti, kad minėtu laikotarpiu jis buvo pasiskolinęs dar apie 400000 Lt. Šitą sumą jo kreditoriams išieško antstolis V. Č. (OPA 4 psl., R. B. 2016-08-10 paaiškinimas);

9) Teismo 2014-03-25 vykdomajame rašte Nr. 2-134-178/2011 nurodyta, kad Teismas 2011-04-29 išnagrinėjo civilinę bylą pagal ieškovo P. V. ieškinį atsakovams Individualių gyvenamųjų namų statybos bendrijai Nr. 676 (toliau – Bendrija), R. B., kitiems asmenims dėl skolos priteisimo. Teismas nusprendė priteisti iš R. B. 334666,67 Lt skolą ir palūkanas, 7346,68 Lt žyminį mokestį ieškovui P. V. ;

10) P. V. nurodė, jog jis Kreditoriui skolino 58000 Lt 2009-01-14. Pinigus gavo iš parduotų A. B. akcijų. Anksčiau jam neskolino (P. V. 2016-09-15 paaiškinimas, 2009-01-14 paskolos raštelis);

11) R. B. 2016-09-13 nurodė, kad tiriant jo lėšų, paskolintų Pareiškėjui (2000000 Lt), kilmę iškilo nepagrįsti dokumentais 300000 Lt. Jis paaiškino, jog 2000 m. K. N. paskolino jam 320000 Lt. Sutarties jis neturi, bet paskola buvo parduota per kelis kartus ir atiteko P. V., kuris iš jo ją prisiteisė apie 2009 m., ir kuri yra iš jo išieškoma antstolio V. Č. (R. B. 2016-09-13 paaiškinimas);

12) Teismo 2010-01-26 nutartyje minima aplinkybė, kad K. N. buvo 2004-10-08 pateikęs teismui ieškinį dėl 320000 Lt žalos iš atsakovų išieškojimo pareiškimą. K. N. perleido reikalavimo teisę trečiajam asmeniui UAB „S1“, kuri savo ruožtu, reikalavimo teisę perleido P. V. . Atsakovai šioje byloje nurodyti Bendrija, R. B. ir kiti asmenys (Vilniaus AVMI 2016-10-14 operatyvaus patikrinimo ataskaitos Nr. FR0760-8359 4 psl.);

13) K. N. nurodė, kad pagal 2000-06-08 lėšų avansavimo–investavimo sutartį investavo į Bendriją 320000 Lt. Bendrijos direktoriumi tuo metu dirbo R. B. . Iki 2005 m. kovo mėn. ši suma jam buvo sugrąžinta. Jis neatsimena, kas sugrąžino, bet ne asmeniškai R. B. (Vilniaus AVMI 2016-10-14 operatyvaus patikrinimo ataskaitos Nr. FR0760-8359 4, 5 psl.);

14) 2008-01-16 reikalavimo teisės perleidimo sutartyje tarp UAB „S1“ ir P. V. nurodyta, kad 2005-03-03 sutartimi UAB „S1“ iš K. N. perpirko pastarojo reikalavimo teisę į pagal 2000-06-08 Lėšų investavimo sutartį bei atitinkamus protokolus ir orderius kylančias ar su ja susijusias teises į 320000 Lt 676-osios gyventojų namų statybos bendrijos pajų. Pagal 2005-03-04 kasos išlaidų orderį UAB „S1“ sumokėjo K. N. aptartą kainą. Šia sutartimi UAB „S1“ neatšaukiamai ir besąlygiškai perleido P. V. minėtas kreditoriaus teises. Sutartyje nurodyta, kad 320000 Lt skola perleidžiama už 286000 Lt. UAB „S1“ iš P. V. priėmė 286000 Lt (Vilniaus AVMI 2016-10-14 operatyvaus patikrinimo ataskaitos Nr. FR0760-8359 5 psl., 2008-01-16 reikalavimo teisių perleidimo sutartis, 2008-01-19 kasos pajamų orderis serija LSR Nr. 08-/01/19-01);

15) R. B. 2017-04-11 nurodė, kad pinigus Pareiškėjui perdavė ne per vienerius metus, tačiau neatsimena kada ir kokiomis sumomis. Visada pinigus perduodavo tik grynaisiais pinigais ir litais. Pinigus perduodavo Pareiškėjui asmeniškai, dalyvaujant tik jam ir kreditoriui. Pinigus perduodavo banke, kavinėje ir panašiai. Jo artimieji nežino apie Pareiškėjo skolą kreditoriui. Artimieji gyvena kukliai. Jis pats šiuo metu gyvenu iš pensijos, kuri yra apie 200 Eur. Pareiškėjas jam nėra visiškai gražinęs paskolas. Jam taip pat yra daug skolingi fiziniai asmenys, gal apie 1 mln. Eur, tačiau tų skolų išieškojimui dokumentų į teismą nėra pateikęs ir neteiks (2017-04-11 paaiškinimas Nr. (21.108-32)-FR1047-257);

16) Pareiškėjas 2012-05-07 pateikė paaiškinimą, bet grafoje „gautos paskolos“ užrašė „Neatsimenu dabartiniu metu“ (2012-05-07 paaiškinimo apie turto įsigijimo ir (ar) pajamų gavimo šaltinius ir jų pagrindimas 4 psl.).

Apibendrinusi aukščiau išdėstytas aplinkybes, Inspekcija padarė išvadą (patikrinimo akto 21, 22 psl.), kad:

1) K. N. 320000 Lt pajų buvo įnešęs į Bendriją, vėliau Bendrijos skolą perpirko UAB „S1“, o iš UAB „S1“ – P. V. , todėl Kreditorius (R. B.) nebuvo gavęs paskolos nei iš P. V. , nei iš K. N. ir negalėjo Pareiškėjui suteikti 2000000 Lt paskolos;

2) Pareiškėjas neprisiminė ženklios pasiskolintos sumos, t. y. 2 mln. Lt, teikdamas paaiškinimą 2012-05-07;

3) Pareiškėjas gavo pranešimą apie atliktą mokestinį tyrimą, kuriame buvo informuota, jog jis 2007–2009 metais gavo kitų pajamų, kurių nedeklaravo ir kurios nustatyta tvarka nebuvo apmokestintos;

4) Pareiškėjas paskolos sutartį pateikė tik Vilniaus apygardos prokuratūrai, kai buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas Nr. 06-1-00094-12, pradėta rašyti specialisto išvada ir buvo žinoma apie nustatytą nepakankamą grynųjų pinigų lėšų likutį;

5) R. B. , teikdamas paaiškinimus dėl paskolos perdavimo, nebuvo nuoseklus, nes ikiteisminio tyrimo metu nurodė, kad pinigus perduodavo Pareiškėjo biure, kuris buvo tame pačiame pastate, kaip ir Snoro bankas, o mokesčių administratoriui teiktame paaiškinime nurodė, kad pinigus perduodavau banke, kavinėje ir panašiai;

6) R. B. teikė ir kitus prieštarigus paaiškinimus: ikiteisminio tyrimo metu (2014-04-09) tvirtino, kad 2 mln. Lt pasiskolino iš UAB „S1“ savininkų, kuriuos perskolino Pareiškėjui, vėliau mokesstinio patikrinimo metu teigė, kad jam pinigus buvo paskolinęs P. V. (2016-08-10), po to nurodė, jog skolino K. N. (2016-09-13);

7) R. B. suteikė paskolą Pareiškėjui be palūkanų, be įkeitimo, kitų prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonių, nesikreipė į teismą dėl skolos gražinimo, nors paskolą teikė verslo

tikslais, pats gyvena tik iš pensijos, todėl toks altruistinis kreditoriaus poelgis yra nepaaiškinamas verslo bei gyvenimo logika.

Konstatuota, jog Inspekcija pagrįstai nevertino 2000000 Lt sumos kaip Pareiškėjo gautų pajamų.

5. Dėl delspinigių

Inspekcija, remdamasi MAĮ 7 ir 8 straipsniais, 40 str. 1, 4 ir 5 punktais, pažymėjo, kad mokesčių mokėtojui, laiku neapskaičius ir nesumokėjus mokesčio, atsiranda nauja prievolė – sumokėti už pradelstą laikotarpį atitinkamą sumą – delspinigius, kurie yra kompensavimo priemonė atlyginti valstybei žalą už tai, kad ji tam tikrą laikotarpį biudžete neturėjo lėšų, kurios jai teisėtai priklausė.

Remdamasi MAĮ 96 str. 1 d. 1 p., 97 str. 1 d. nuostatomis, Inspekcija Pareiškėjui paskaičiavo 235015,55 Eur GPM delspinigius, 14219,99 Eur PSDĮ delspinigius, pabrėždama, jog nėra teisinio pagrindo delspinigių neskaičiuoti.

3. Dėl baudos skyrimo

Taip pat Inspekcija, vadovaudamasi MAĮ 139 str. 1, 3 d., SDĮ (2009-02-19 redakcija Nr. XI-183) 6 str. 1 d., 19 str. 2 d. nuostatomis, Inspekcijos viršininko 2007-03-28 įsakymu Nr. VA-25 patvirtintos Baudų skyrimo ir delspinigių skaičiavimo metodikos (2007-03-28 redakcija) 18, 18.1, 18.1.2, (2014-10-15 redakcija Nr. VA-103, 2016-06-01 redakcija Nr. VA-75) 18.1.6, (2016-06-01 redakcija Nr. VA-75) 18.2 p., pažymėjo, jog nurodyti teisės aktai aiškiai reglamentuoja baudos, kaip poveikio priemonės už padarytą teisės pažeidimą, skyrimo kriterijus, vertinimo aspektus.

Nustačiusi Pareiškėjo atsakomybę sunkinančias aplinkybes (mokesčių administratorius mokesčių apskaičiavo taikydamas MAĮ 70 str., Pareiškėjas padarė didelę žalą valstybės biudžetui, nes 375784,86 Eur (354341,68 Eur + 21443,18 Eur) nesumokėtų mokesčių suma viršija 19000 Eur (500 X 38 Eur)) ir švelninančias aplinkybes (Pareiškėjas patikrinimo metu iš dalies pateikė turimus dokumentus), Inspekcija nuo papildomai apskaičiuotų mokesčių skyrė 20 proc. dydžio baudas: nuo 354341,68 Eur GPM – 70868 Eur, nuo 21443,18 Eur PSDĮ – 4289 Eur.

Pareiškėjas nesutinka su Inspekcijos 2017-08-28 sprendimu Nr. (21.131-31-5) FR0682-347 ir prašo jį panaikinti dėl skunde nurodytų motyvų.

Pažymima, kad mokestinis patikrinimas buvo vykdomas lygiagrečiai su FNTT ikiteisminiu tyrimu byloje Nr. 6-1-00094-12 dėl galimo Pareiškėjo neteisėto praturtėjimo, neteisėtų duomenų (šaltinių) pateikimo apie Pareiškėjo pajamas. Tiek ikiteisminėje byloje, tiek mokestiniame patikrinime Pareiškėjui buvo teikiami tie patys klausimai: pajamų ir jų šaltinių teisėtumas ir pagrįstumas.

Tvirtinama, kad Pareiškėjas apie savo pajamų teisėtumą ir pagrįstumą davė išsamius parodymus. Tai yra jis nuo 1973 iki 1992 m. vykdė tulpių svogūnėlių auginimo veiklą (tuo laikotarpiu tai buvo labai populiaru ir pelninga), o užaugintus svogūnėlius parduodavo kitų respublikų piliečiams (moldavams, ukrainiečiams, rusams). Pareiškėjo pajamos siekdavo 150000 rublių. Už gautus pinigus supirkinėjo valiutą (JAV dolerius), buvo sukaukęs apie 800000 JAV dolerių. Nuo 1990 m. už šiuos pinigus Pareiškėjas Lenkijos Respublikoje pirkdavo kompiuterius, juos parduodavo Leningrade, Maskvoje ir turėjo apie 200000 JAV dolerių pajamas. Todėl teigiama, kad iki 1993 m. Pareiškėjas buvo sukaukęs pakankamą pinigų sumą.

Pareiškėjo nuomone, tai, kad mokesčių administratorius nevertino Pareiškėjo 720000 Lt pajamų, gautų iš Izraelio piliečio S. K. pagal 1995 m. dovanojimo sutartį, yra nepagrįsta, nes notaras, surašęs dovanojimo sutartį, patikrino sandorio šalių veiksnumą, nustatė tapatybes. Pagal tuometinius reikalavimus notarai sutartyse nerašydavo, kad pinigai buvo perduoti jų akivaizdoje ir pan.

Pastebima, kad pagal 1998 m. gyvenamojo namo nuomos sutartį su UAB „P1“ (nuoma 2 metai) Pareiškėjas gavo 230400 Lt pajamas. Minėta bendrovė jam mokėjo 9600 Lt ir 2400 Lt GPM. Ikitiesminio tyrimo byloje Pareiškėjas yra pateikęs pavedimų kopijas iš minėtos bendrovės. Nuo 2005 ar 2006 metų iki 2012 m. Pareiškėjas atstovavo Lenkijos Respublikos įmonės užperkant gaminius, t. y. jam buvo duoti įgaliojimai atlikti finansines operacijas užperkant metalo gaminius. Veiklos metu dėl operatyvumo buvo vykdomos operacijos ir grynaisiais pinigais, tačiau šie pinigai, pasak Pareiškėjo, negali būti traktuojami, kaip jo pajamos ar išlaidos, nes priklausė ne jam ar jo vadovaujamai įmonei UAB „B1“.

Pažymima, kad 2006-03-17 paskolos sutartis, pagal kurią iš R. B. Pareiškėjas gavo 2 mln. Lt, nepagrįstai mokesčių administratoriaus nevertinta, nes jos teisėtumas ir įvykdymas tinkamai nepaneigti ar nuginčyti. Pareiškėjas mano, kad visos abejonės ir hipotezės dėl minėtos sutarties faktiško neįvykdymo ir nerealamo, yra neįrodytos patikrinimo akte.

Nors mokesčių administratoriaus darbuotoja, vykdžiusi mokestinį patikrinimą, akte nurodė, kad mokesstinio patikrinimo metu Pareiškėjas nebendradarbiavo, neteikė paaiškinimų, nevykdė nurodymų, akcentuojama, kad visi Pareiškėjo paaiškinimai yra ikiteisminio tyrimo byloje, su kurią mokesčių administratoriaus pareigūnė (inspektorė) buvo susipažinusi. Tai yra byloje buvo visi reikiami dokumentai, tačiau tų dokumentų esmė buvo ignoruota, o mokesčių inspektorė interpretavo faktus taip, kaip ji norėjo.

Apibendrinęs tai, kas išdėstyta, bei pabrėždamas, kad vykdytas ikiteisminis tyrimas Pareiškėjo atžvilgiu tuo pačiu pagrindu, kaip ir mokestinis patikrinimas, buvo nutrauktas, Pareiškėjas prašo panaikinti Inspekcijos sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), įvertinusi ginčo bylos medžiagą, konstatuoja, jog Pareiškėjo skundas tenkintinas iš dalies, Inspekcijos sprendimas naikintinas ir Pareiškėjo skundas perduotinas Inspekcijai nagrinėti iš naujo.

Ginčas tarp šalių vyksta dėl papildomai apskaičiuoto GPM, PSD įmokų bei su mokesčiu ir įmokomis susijusių sumų, Inspekcijai konstatavus aplinkybes, jog tikrinamuoju 2007–2009 m. laikotarpiu Pareiškėjo patirtos išlaidos viršijo jo turėtas, juridinę galią turinčiais dokumentais ir pajamų šaltiniais pagrįstas, pajamas. Mokesstinio patikrinimo metu Inspekcija vertino Pareiškėjo gautas pajamas ir patirtas išlaidas nuo 1993 m. iki tikrinamojo laikotarpio pradžios (2007-01-01), siekdama nustatyti, kokį pajamų likutį Pareiškėjas galėjo turėti sukaukęs tikrinamojo laikotarpio pradžioje ir kuris galėjo būti panaudotas tikrinamojo laikotarpio išlaidoms padengti. Inspekcija patikrinimo metu konstatavo, jog tikrinamojo laikotarpio pradžioje Pareiškėjas galėjo turėti 364086 Lt grynujų pinigų likutį. Įvertinęs aptartą informaciją, Pareiškėjo 2007–2009 metais gautas pajamas ir patirtas išlaidas mokesčių administratorius konstatavo, jog Pareiškėjo išlaidos viršijo pajamas, todėl jis yra gavęs kitų pajamų, iš mokesčių administratoriui nežinomų šaltinių, kurias Inspekcija apmokestino.

Pareiškėjas nesutinka su priimtu sprendimu, laikydamasis pozicijos, jog Inspekcija netinkamai įvertino (nepripažino) Pareiškėjo turėtų pajamų šaltinių iki tikrinamojo laikotarpio pradžios: iš svogūnėlių auginimo (buvo sukauptos 800000 JAV dolerių pajamos), kompiuterių pardavimo (buvo sukauptos 200000 JAV dolerių pajamos); nepripažino 720000 Lt dovanos pagal 1995 m. sausio mėnesį sudarytą dovanojimo sutartį su užsienio piliečiu, taip pat, pasak Pareiškėjo, Inspekcija netinkamai vertino jo gautas nuomos pajamas, iš Lenkijos įmonės sąskaitos išimtus ir įneštus pinigus, nepagrįstai nepripažino iš R. B. gautos paskolos. Pareiškėjas laikosi pozicijos, jog jo atžvilgiu vykdytas ikiteisminis tyrimas, kurio metu buvo vertinti jo nurodyti pajamų šaltiniai, yra nutrauktas, todėl ir mokesstinio patikrinimo metu turi būti atliktas toks pat jo nurodytų šaltinių vertinimas, be to, nors mokesčių administratorius laikosi pozicijos, jog Pareiškėjas netinkamai bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, tačiau jis teikė dokumentus ikiteisminį tyrimą vykdančiai institucijai, o su šios institucijos tyrimu mokesčių administratorius yra susipažinęs. Posėdžio Komisijoje metu Pareiškėjas palaikė skunde išdėstytus reikalavimus, papildomai nurodydamas, jog veikė Lenkijos įmonės vardu pagal įgaliojimą, todėl šio ūkio subjekto vardu gauti ir įnešti pinigai negali būti priskirti

Pareiškėjui (Komisijai yra pateiktas įgaliojimas), pasak Pareiškėjo, Inspekcija nepagrįstai nepripažino Pareiškėjui suteiktų R. V. paskolų (pateikti šio asmens Pareiškėjui į bankines sąskaitas atlikti pavedimai), taip pat Pareiškėjas pateikė Komisijai 2015-12-23 nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą Nr. 06-1-00094-12 (toliau – nutarimas nutraukti ikiteisminį tyrimą).

Iš Pareiškėjo skundo (taip pat pasisakymo posėdžio metu) matyti, jog Pareiškėjas neginčija mokesčių administratoriaus nustatytų Pareiškėjo patirtų išlaidų dydžio tiek iki tikrinamojo laikotarpio pradžios, tiek tikrinamuoju laikotarpiu, išskyrus konkrečias skunde nurodytas aplinkybes dėl pinigų, įneštų (pervestų) į užsienio įmonės sąskaitą, priskyrimo jo išlaidoms apskritai. Todėl, atsižvelgdama į tai, jog ginčas dėl šių aplinkybių tarp šalių nevyksta, Komisija plačiau dėl jų sprendime nepasisako, laikydamasi pozicijos, jog patirtų išlaidų dydis buvo nustatytas tinkamai, Inspekcijos sprendimo pagrįstumą vertindama, atsižvelgiant į Pareiškėjo skunde (posėdžio Komisijoje metu) nurodytus motyvus.

Dėl Pareiškėjo nurodytų papildomų pajamų šaltinių, gautų iki tikrinamojo laikotarpio pradžios

Dėl pajamų iš tulpių svogūnėlių auginimo ir kompiuterių pardavimo (gauta 800000 ir 200000 JAV dolerių). Kaip jau paminėtina sprendime, Inspekcija nustatinėjo Pareiškėjo pajamų šaltinius nuo 1993 metų ir, įvertinusi aplinkybes, jog Pareiškėjas iki 2005-05-01 nepateikė vienkartinės 2003-12-31 turėto turto deklaracijos, konstatavo, jog 2003-12-31 Pareiškėjas galėjo turėti iki 50000 Lt sumą (kurios nereikėjo deklaruoti vienkartinėje 2003-12-31 turėto turto deklaracijoje), kuri galėjo būti panaudota vėlesniais laikotarpiais, nors ir nustatė, jog Pareiškėjas realiai galėjo disponuoti didesne pajamų suma (407492 Lt, patikrinimo akto 13 psl.), kuri susidarė iš Inspekcijos nustatytų Pareiškėjo pajamų šaltinių (nekilnojamojo turto pardavimo pajamų ir pan.).

Pareiškėjas savo skunde kelia klausimą dėl to, jog Inspekcija netinkamai vertino jo nurodytus šaltinius, atlikto vertinimo nesiedamas su ikiteisminio tyrimo metu padarytomis išvadomis. Pasisakydama dėl šios Pareiškėjo pozicijos, Komisija pažymi, jog ji nėra teisinga. Baudžiamoji atsakomybė yra kraštutinė teisinės atsakomybės rūšis, kurioje taikomos įrodinėjimo priemonės ir įtvirtintos prezumpcijos skiriasi nuo kitose teisės šakose, nors ir priskiriamose viešosios teisės šakoms, taikomų įrodinėjimo priemonių ir kitų aplinkybių. LVAT praktikoje yra akcentuojama, jog mokesstinė atsakomybė ir baudžiamoji atsakomybė kyla iš skirtingas teisės šakas reglamentuojančių teisės aktų normų, todėl pareiga sumokėti mokesčius ir su jais susijusias ekonomines sankcijas (baudas, delspinigius) gali kilti nepriklausomai nuo kitų bylų baigties. LVAT, formuodamas administracinių teismų praktiką mokesčių bylose, ne kartą yra pažymėjęs, kad pareiga mokėti mokesčius atsiranda pagal mokesčių įstatymus, o baudžiamoji ar administracinė atsakomybė pagal kitus įstatymus, reguliuojančius su atitinkama atsakomybės rūšimi susijusius klausimus, t. y. skiriasi šių teisinių reiškinių pagrindai, skiriasi ir jų esmė bei tikslai, todėl tiek pareiga sumokėti mokesčius, tiek pareiga atsakyti už padarytą nusikaltimą, baudžiamąjį nusižengimą ar administracinės teisės pažeidimą gali egzistuoti vienu metu, kilti dėl vieno ir to paties veiksmo ar jo rezultato (2007-05-28 sprendimas adm. byloje Nr. A-6-238/2007, 2008-02-11 nutartis adm. byloje Nr. A-20-201/2008, 2011-07-07 nutartis adm. byloje Nr. A-442-2337/2011, 2011-12-29 nutartis adm. byloje Nr. A-575-3633-11, 2015-04-30 nutartis adm. byloje Nr. A-383-438/2015 ir kt. Mokesčių administratorius yra už mokesčių administravimą atsakinga institucija, savo veikloje besivadovaujanti mokesčių teisės aktais, juos aiškinančia teismų praktika, vidiniu įsitikinimu, o konkrečiu atveju besiremianti konkrečioje mokesstinėje byloje surinktais įrodymais ir nustatytomis aplinkybėmis. Atsižvelgus į aptartas nuostatas, konstatuotina, jog nutarime nutraukti ikiteisminį tyrimą šiam tyrimui vadovaujančio pareigūno (prokuroro) atliktas mokesčių mokėtojo veiklos / vykdytų ūkinių operacijų ir surinktų įrodymų įvertinimas, remiantis baudžiamųjų įstatymų nuostatomis ir principais, sprendžiant klausimą, ar surinkti duomenys yra pakankami traukti asmenį baudžiamojon atsakomybėn, nesudaro pagrindo priimtą sprendimą dėl baudžiamojos persekiojimo nevykdymo vertinti kaip pagrindą pripažinti, jog Pareiškėjas tinkamomis ir pakankamomis įrodinėjimo priemonėmis (kaip tai numato MAĮ

ir LVAT praktikos nuostatos) pagrindė pajamų šaltinius ir dėl mokesčių administratoriaus nustatytų aplinkybių nebeturi pareigos mokėti mokesčių ir su tuo susijusių sumų. Paminėtina ir tai, jog LVAT praktikoje prejudicinė galia yra suteikiama įsiteisėjusiems teismų procesiniams dokumentams ir tik apimtyje dėl asmenų teismų procesiniais sprendimais pripažintų veiksmų teisiųjų pasekmių (pavyzdžiui, LVAT 2015-03-31 nutartyje adm. byloje Nr. A-249-438/2015 konstatuota, jog „nuosprendžio priimto baudžiamojoje byloje atveju, vėliau administracinę bylą nagrinėjantis teismas dėl nuteistojo (išteisintojo) veiksmų kilusių padarinių nenustatinėja tik dalies teismo nuosprendžiu nustatytų faktų ir aplinkybių. Teismas tokiais atvejais neprivalo iš naujo nustatyti, ar buvo padaryti veiksmai, kurie konstatuoti nuosprendžiu, ir ar juos padarė nuteistasis. Tačiau kiti nuosprendžiu konstatuoti faktai, nagrinėjant administracinę bylą, gali būti ginčijami, ir teismas turi teisę juos kitaip nustatyti“. Todėl ikiteisminio tyrimo metu priimtas procesinis dokumentas (pavyzdžiui, nutarimas nutraukti ikiteisminį tyrimą) ir jame esančios išvados nesudaro pagrindo jas pripažinti pakankamomis pagrindžiant atitinkamus faktus ir aplinkybes, nes mokestiniame ginče toks dokumentas ir jo išvados vertinamos laikantis bendrųjų įrodinėjimo taisyklių (pavyzdžiui, 2017-04-20 nutartis adm. byloje Nr. eA-230-438/2017).

Iš kitos pusės atkreiptinas dėmesys ir į tai, jog LVAT praktikoje, laikomasi pozicijos, jog „mokesčių administratorius, užtikrindamas, kad būtų tinkamai mokami mokesčiai, ir nustatydamas mokestinių prievolių atsiradimui reikšmingas aplinkybes, gali naudoti visas prieinamas įrodinėjimo priemones, kurių naudojimo įstatymai nedraudžia. Atitinkami ikiteisminio tyrimo duomenys gali būti panaudojami ir įrodinėjimo procese administraciniame teisme“. LVAT vertinimu, mokestiniais aspektais reikšmingi ikiteisminio tyrimo duomenys mokestinio patikrinimo metu bei nagrinėjant mokestinį ginčą yra naudojami ne tam tikrų asmenų baudžiamosios atsakomybės klausimui išspręsti, bet mokestinių prievolių atsiradimui reikšmingoms aplinkybėms nustatyti. Šie duomenys yra tiriami ir vertinami ne baudžiamojo proceso požiūriu, o pagal administracinio proceso įrodinėjimo taisykles, kaip ir bet kurie kiti administraciniame procese pateikti įrodymai (LVAT 2016-06-30 nutartis adm. byloje Nr. A-887-442/2016, 2012-03-01 nutartis adm. byloje Nr. A-442-1420/2012; 2012-10-22 nutartis adm. byloje Nr. A-442-1498/2012). Todėl ikiteisminio tyrimo renkami duomenys, gali būti naudojami ir sprendžiant su apmokestinimu klausimus.

Ginčo situacijoje Pareiškėjas laikosi pozicijos, jog jis iki tikrinamojo laikotarpio yra gavęs papildomų (tulpių svogūnėlių pardavimo, kompiuterių pardavimo) pajamų, kurios pripažintos ikiteisminio tyrimo metu, tačiau kurių nepripažįsta mokesčių administratorius. Pasisakant dėl šių Pareiškėjo nurodomų pajamų šaltinių, paminėtina, jog remiantis MAĮ 41 str., mokesčių mokėtojui nustatyta pareiga pagrįsti jo nurodomus pajamų šaltinius, o pagal MAĮ 40 str. nuostatas nustatyta pareiga pateikti mokesčių administratoriui apskaitos dokumentus ar kitą informaciją, reikalingą mokesčiams apskaičiuoti ir pan. (2011-09-05 nutartis adm. byloje Nr. A-575-928-2011). Iš bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėjas Vilniaus AVMI 2012-05-07 yra pateikęs 2012-05-07 paaiškinimą apie turto įsigijimo ir (ar) pajamų gavimo šaltinius ir jų pagrindimą, su kuriuo pateikė dokumentus, pagrindžiančius pajamas iki 2007 metų pradžios: 1995-01-31 dovanojimo sutartį, 1999-08-09 susitarimą dėl žemės sklypo ir namo pardavimo; 1999-06-09 susitarimą dėl žemės sklypo ir namo pardavimo; pareiškimą dėl pinigų gavimo; sutartį dėl žemės sklypo ir sodo namelio pardavimo (Pareiškėjas taip pat nurodė, jog galimai buvo ir kiti dokumentai, apie kuriuos, juos radus, jis įsipareigojo mokesčių administratorių informuoti atskiru raštu). Pareiškėjas 2012-11-08 pateikė mokesčių administratoriui 1998-05-06 nuomos sutarties ir turto perdavimo aktus. Minėtuose dokumentuose nėra jokios informacijos apie ikiteisminio tyrimo metu nurodytus ir skunde minimus pajamų šaltinius. Paminėtina ir tai, kad Inspekcija nenustatė, kad Pareiškėjas 1993 metais būtų keitęs didesnę nei 3100 Lt sumą ar turėjęs santaupų iš anksčiau nurodytų pajamų šaltinių. Iš bylos medžiagos matyti, jog Vilniaus AVMI 2016-06-02 yra pateikusi mokesčių administratoriaus nurodymą Nr. (11.48)-FR0706-6104, o Inspekcija – 2016-12-27 nurodymą Nr. (21.109-32)FR0706-23210, 2017-03-08 nurodymą Nr. (21.109-32)FR0706-2706, 2017-05-19 nurodymą Nr. (21.75-32)FR0706-5193, kuriuose

Pareiškėjui nurodyta pateikti dokumentus, pagrindžiančius Pareiškėjo 2015-09-10 įtariamojo apklausos protokole sukauptą 600 tūkst. dolerių vertės turtą (rubliais ir auksu). Pareiškėjas nėra vieno iš mokesčių administratoriaus nurodymų nėra įvykdęs, Inspekcija sprendime dėl patikrinimo akto tvirtinimo konstatavo, jog Pareiškėjas neįrodė / nepagrindė tokių pajamų šaltinių realumo. Šioje ginčo stadijoje Pareiškėjas remiasi pateiktame nutarime nutraukti ikiteisminį tyrimą išdėstyta pozicija, jog konstatuojant jo pajamų išlaidoms pagrįsti trūkumą, nepagrįstai buvo nevertintos jo gautos lėšos iš tulpių auginimo verslo. Komisijos vertinimu, vien tik tokio pobūdžio išvados buvimas nutarime nutraukti ikiteisminį tyrimą nėra pakankamas pripažinti Pareiškėjo skunde nurodomą pajamų šaltinį, nes LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, jog mokėtojas turi pateikti pakankamus ir abejonių nekeliančius įrodymus (duomenis), kad yra realiai gavęs pajamas iš jo nurodomo pajamų šaltinio. Mokestiniame ginče Pareiškėjas laikosi pozicijos, jog informacija buvo teikta ikiteisminį tyrimą vykdančioms institucijoms. Pasisakydama dėl šios pozicijos pagrįstumo ir nurodytų šaltinių tikrumo, Komisija pažymi, jog iš ginčo byloje esančių duomenų matyti, jog patikrinimą atlikusiai pareigūnei buvo suteiktas leidimas susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga, ji patikrinimo metu rėmėsi šioje medžiagoje esančia informacija. Nors Pareiškėjas posėdžio Komisijoje metu nurodė, jog ikiteisminio tyrimo medžiaga nebuvo tinkamai įvertinta, tačiau į kokią informaciją nebuvo atsižvelgta nenurodyta. Ginčo byloje (taip pat nutarime nutraukti ikiteisminį tyrimą) nėra jokios informacijos apie tai, jog Pareiškėjas ikiteisminio tyrimo metu būtų teikęs kokius nors dokumentus / įrodymus dėl gautų pajamų iš jo nurodytų šaltinių, iš pajamų sukauptų santaupų; jų keitimo į litus, tai yra dėl nurodytų šaltinių realumo, išskyrus tai, jog ginčo byloje pateiktame 2013-11-26 įtariamojo papildomos apklausos protokole (taip pat 2015-09-10 protokole) Pareiškėjas yra nurodęs informaciją apie tokių pajamų šaltinių buvimą, teigdamas, kad apie tokį jo verslą galėtų patvirtinti daug žmonių; dokumentai, kurie patvirtintų pajamų iš šių šaltinių gavimą, iš jų sukauptas santaupas, nebuvo pateikti, tokie dokumentai nebuvo pateikti ir Komisijai. Atsižvelgiant į aptartų aplinkybių visumą: pajamų iš nurodytų šaltinių (santaupų) buvimas nėra pagrįstas jokiais duomenimis, šie pajamų šaltiniai nebuvo nurodyti pirminiame 2012 m. Vilniaus AVMI teiktame paaiškinime, Pareiškėjas nėra deklaravęs 2003-12-31 turėtų pajamų likučio, taip pat į tai, jog išvados nutarime nutraukti ikiteisminį tyrimą dėl galimai turėtų Pareiškėjo pajamų šaltinių remiasi išimtinai Pareiškėjo suformuota pozicija, darytina išvada, jog Pareiškėjas neįrodė ir nepagrindė ikiteisminiame tyrimo nurodyto šaltinio realumo, todėl atsižvelgti į Pareiškėjo skundą šioje dalyje nėra pagrindo.

Dėl 1995 metais dovanų gautų lėšų. Pareiškėjas mokesčių administratoriui 2012 metais teikdamas paaiškinimą dėl pajamų šaltinių yra nurodęs, kad pagal 1995-01-31 sudarytą notarinę sutartį yra gavęs 720000 Lt dovanų iš Vokietijoje gyvenančio S. K. . Inspekcija patikrinimo metu nepripažino šio pajamų šaltinio realiu, nes ikiteisminio tyrimo metu iš Vokietijos nacionalinio biuro buvo gauta Vokietijos pareigūnų surinkta informacija (Lietuvos Kriminalinės policijos biuro tarptautinių ryšių valdybos 2013-07-29 raštas Nr. FM/03806/040/LT/13) apie tai, jog sutartyje nurodytu adresu minėtas asmuo niekada negyveno, o asmuo S. K. (gimęs 1941 metais) buvo registruotas kitu adresu iki 1988-01-15, dabartinė asmens buvimo vieta nežinoma. Pats Pareiškėjas patikrinimo metu mokesčių administratoriaus nurodymų–pateikti informaciją, susijusią su lėšų pagal šią sutartį perdavimu ir kitomis aplinkybėmis, neįvykdė. Pareiškėjas laikosi pozicijos, jog tai buvo realus sandoris, kuris nėra nuginkčytas, todėl lėšos turi būti pripažintos realiu Pareiškėjo pajamų šaltiniu. Pasisakant dėl šio šaltinio realumo, pažymėtina, jog LVAT praktikoje laikoma pozicijos, kad mokestiniuose teisiniuose santykiuose nėra sprendžiamas sandorio galiojimo / negaliojimo klausimas, o vertinamos aplinkybės, ar piniginės lėšos pagal sudarytą sandorį yra gautos, todėl vien tai, jog sandoris buvo sudarytas notarine tvarka nepagrindžia realaus pinigų gavimo pagal sandorį fakto. Ginčo situacijoje nustatyta, jog, nors dovanojimo sutartis yra sudaryta notarine forma, kuriai taikomi griežtesni reikalavimai, tačiau joje nėra fiksuotas piniginių lėšų perdavimo būdas; nors Pareiškėjas laikosi pozicijos, jog pinigai jam buvo padovanoti grynaisiais pinigais, tačiau paties pinigų perdavimo būdo ir su pinigų perdavimu susijusių

aplinkybių Pareiškėjas nenurodė ir nekonkretizavo, paaiškindamas tik tai, jog jis asmeniškai su šiuo asmeniu nebendravo, minėtas asmuo buvo susijęs su jo mama (gimusia 1925 metais ir mirusia 2000 metais); aplinkybių, kurios lėmė tokios dovanos suteikimą būtent jam, nors sandorio sudarymo metu buvo gyva ir Pareiškėjo mama, Pareiškėjas nenurodė. Paminėtina ir tai, jog notarinėje sutartyje Vokietijoje gyvenančio asmens kontaktiniai duomenys, pavyzdžiui, adresas neatitinka tikrovės, nes asmuo (kuris notarinėje sutartyje identifikuotas tik gimimo metais), sutartyje nurodytu adresu niekada nėra gyvenęs. Nors minėti duomenys sudaro pagrindą Pareiškėjo pateiktą pajamų šaltinį vertinti kaip prieštaringą, tačiau pažymėtina ir tai, jog Pareiškėjas yra pateikęs informaciją, kad šį pajamų šaltinį yra deklaravęs mokesčių administratoriui ir pagal viešai skelbiamus duomenis (<http://www.vrk.lt/statiniai/puslapiai/n/rinkimai/seim96/kpdl.htm-3503.htm>) matyti, jog 1996 metais Pareiškėjas yra deklaravęs 802400 Lt turtą ir pinigines lėšas, įskaitant nepilnamečių asmenų turtą ir lėšas. Pažymėtina, jog vertinant šias aplinkybes ir anksčiau aptartą Pareiškėjo poziciją, kad jis yra gavęs / sukaukęs pajamų iš tulpių svogūnėlių, kompiuterių pardavimo (atitinkamai 800000 ir 200000 JAV dolerių), tokio dydžio pajamų deklaravimas 1996 metais iš esmės paneigia Pareiškėjo skunde pateiktą versiją dėl nurodyto dydžio pajamų iš nurodytų pajamų šaltinių gavimo. Tačiau iš kitos pusės ši aplinkybė nesudaro pakankamo pagrindo šioje byloje vienareikšmiškai taikyti LVAT praktikos nuostatas dėl pajamų gavimo grynaisiais pinigais ir šių aplinkybių įrodinėjimo naštos, nes atitinkamo turto ir lėšų turėjimą Pareiškėjas yra deklaravęs, o mokesčių administratorius nėra atlikęs šių aplinkybių vertinimo ir jų įtakos Pareiškėjo apmokestinimui, kaip ir nėra rinkęs kitos, papildomos informacijos dėl šio šaltinio realumo, nes iš ikiteisminiame tyrime pateikto Kriminalinės policijos biuro tarptautinių ryšių valdybos 2013-07-29 rašto Nr. FM/03806/040/LT/13 matyti, jog finansinio pobūdžio informacija apie nurodytą asmenį, atsakant į užklausą, nebuvo teikta dėl policijos pareigūnams taikomų tokios informacijos pateikimo ribojimų. Todėl ginčo situacijoje mokesčių administratoriaus surinkta informacija dėl nurodytų priežasčių negali būti pripažinta kaip vienareikšmiškai paneigianti Pareiškėjo nurodytą pajamų šaltinį.

Dėl turto nuomos pajamų. Iš bylos medžiagos matyti, kad ginčo šalys neginčija aplinkybių, jog Pareiškėjas buvo sudaręs namo nuomos sutartį su UAB „P1“, ginčas tarp šalių vyksta dėl Pareiškėjo gautų pajamų dydžio, nes Pareiškėjas laikosi pozicijos, jog jis gavo 230400 Lt pajamas už visą sutartyje nurodytą nuomos laiką (nuo 1998 m. liepos 1 d. iki 2000 m. liepos 1 d.), o Inspekcija Pareiškėjo gautas pajamas pripažino pagal Pareiškėjo pateiktus mokėjimo pavidimus. Pagal ginčo medžiagoje pateiktos nuomos sutarties 2.1 papunkčio nuostatas (anglų k. surašytoje sutartyje nurodyta data: „6 th of May, 1998“ (gegužės 6 d.) numatyta, jog sutartis galioja nuo pasirašymo dienos iki 2000 m. liepos 1 d., nuomos kaina – 3000 JAV dolerių per mėnesį (pagal tuo metu galiojusius teisės aktus iš gyventojų nuomos pajamų turėjo būti išskaičiuotas 20 proc. fizinių asmenų pajamų mokestis, $(3000 \times 4) \times 20$ proc., kuris šioje situacijoje sudarė 2400 Lt), nuomos mokestį pradėdant mokėti nuo 1998 m. liepos 1 d., pervedant pinigines lėšas į Pareiškėjo nurodytą banko sąskaitą. Pareiškėjas ikiteisminio tyrimo metu pateikė mokėjimo pavidimų kopijas, iš kurių matyti, jog 1998 metais Pareiškėjui buvo pervestos 76800 Lt nuomos pajamos, 1998-05-11 sumokėta 38400 Lt (pagal sutarties 10.1 papunktį numatyta, jog pasirašius sutartį, bus atliktas mokėjimas už keturis mėnesius, $9600 \text{ Lt} \times 4$, po numatyta, jog bus sumokama už mėnesį į priekį iki einamojo mėnesio 10 d.), 1998-08-11 – 19200 Lt, 1998-11-09 – 9600 Lt; 1998-12-09 – 9600 Lt, tai yra 1998 metais iš viso yra sumokėta už 8 mėnesius. 1999 metais Inspekcija pripažino, jog Pareiškėjas gavo 19200 Lt nuomos pajamas, tai yra pateikti 1999 m. sausio ir vasario mėnesio pavidimai. Atsižvelgiant į tai, jog nuomos sutartyje yra numatytas nuomos mokėjimo būdas tik bankiniu pavidimu į Pareiškėjo sąskaitą, Pareiškėjas ikiteisminio tyrimo metu yra pateikęs tik Inspekcijos mokestinio patikrinimo metu įvertintų mokėjimo pavidimų kopijas, o aplinkybių, jog nuomos santykiai tęsėsi ir įmokas nuomininkas mokėjo visą nuomos sutartyje nurodytą laiką (iki 2000 m. liepos 1 d.) Pareiškėjas nepagrindė nei nuomos mokesčio mokėjimą pagrindžiančiais dokumentais, nei kitais įrodymais, pripažinti didesnio

dydžio Pareiškėjo gautas pajamas, remiantis vien sutartyje esančia nuostata dėl nuomos termino, ginčo situacijoje nėra pakankamo pagrindo.

Dėl 2003-12-31 turėto pajamų likučio. Iš mokesčių administratoriaus surinktų ir įvertintų duomenų iki šio laikotarpio matyti, jog Inspekcija nustatė, jog Pareiškėjas galėjo turėti 407492 Lt pinigų likutį (akto 13 psl.), tačiau pripažino Pareiškėjui tik iki 50000 Lt turėtą pinigų likutį (suma, kurios nereikėjo deklaruoti 2003-12-31 turėto turto vienkartinėje deklaracijoje). Komisija, įvertinusi byloje surinktų įrodymų ir jų pagrindu nustatytų faktinių aplinkybių visumą, pažymi, jog mokesčių administratorius išsamiai ir detaliam nurodė surinktus duomenis, reikalingus išanalizuoti Pareiškėjo iki 2003-12-31 laikotarpio turėtas pajamas bei patirtas išlaidas. Komisijos vertinimu, mokesčių administratoriaus atlikta Pareiškėjo iki tikrinamojo laikotarpio pajamų ir išlaidų analizė yra išsami bei patvirtinanti, jog Pareiškėjas galėjo disponuoti didesnėmis pajamomis negu pripažino Inspekcija. Todėl aplinkybė, jog nebuvo teikta vienkartinė 2003-12-31 turėto turto deklaracija negali būti vertinama kaip pakankama pripažįstant Pareiškėjui mažesnę pajamų likutį negu realiai buvo nustatytas patikrinimo metu, todėl Inspekcijos pozicija šioje dalyje negali būti pripažinta pagrįsta.

Dėl paskolos iš R. B. . Nors Pareiškėjas nesutinka su Inspekcijos pozicija dėl paskolos (pateikta 2006-03-17 paskolos sutartis), gautos iš R. B. , vertinimo, tačiau nepateikia jokių įrodymų dėl Inspekcijos pozicijos nepagrįstumo, kaip to reikalauja MAĮ 67 str. 2 dalies nuostatos. Pasisakant dėl šio šaltinio realumo ir tikrumo, pažymėtina, jog Inspekcijos sprendime bei Komisijos sprendimo nustatomoje dalyje yra detaliam aptartos Inspekcijos nustatytos aplinkybės dėl šio pajamų šaltinio. Komisija sutinka su mokesčių administratoriaus atliktu vertinimu, plačiau nesikartodama, nes Inspekcijos atliktas vertinimas atitinka LVAT praktikoje suformuotas tokių įrodymų vertinimo taisykles. LVAT praktikoje įprastai pirmenybė teikiama pirminiams, laiko ir kitų aplinkybių nepaveiktiems parodymams (LVAT 2007-03-15 nutartis adm. byloje Nr. A-17-301/2007; 2009-06-12 nutartis adm. byloje Nr. A-556-695/2009), teismas kritiškai vertina įrodymus, kurie teikiami su mokėtoju susijusių asmenų, jeigu šie duomenys nėra pagrįsti kitais objektyviais įrodymais, o atliktiems veiksams nepateikiamas logiškas paaiškinimas (2010-09-06 nutartis adm. Nr. A-556-983/2010; 2013-03-05 nutartis adm. byloje Nr. A-556-404/2013). Paminėtina ir tai, jog LVAT praktikoje laikomasi nuoseklios pozicijos, jog tais atvejais, kai mokėtojas pasirenka lėšų suteikimo / gavimo grynaisiais pinigais būdą, būtent jam tenka įrodinėjimo našta realų lėšų perdavimą pagrįsti leistiniais ir tinkamais įrodymais (LVAT 2013-04-15 nutartis adm. byloje Nr. A-602-27/2013; 2015-12-28 nutartis adm. byloje Nr. A-1305-602/2015; 2016-02-08 nutartis adm. byloje Nr. A-145-602/2016). Ginčo byloje nustatyta, kad Pareiškėjas pirminiame 2012-05-07 paaiškiniame Vilniaus AVMI nurodė, kad jis neprisimena, ar yra gavęs paskolą, nors iš ikiteisminio tyrimo medžiagos Inspekcijos pareigūnė nustatė, jog ikiteisminio tyrimo metu buvo pateikta paskolos sutartis, kurioje nurodytas 2000000 Lt paskolos suteikimas Pareiškėjui, Pareiškėjas 2013-11-26 įtariamojo papildomos apklausos protokole nurodė, kad pinigus pasiskolino iš draugo verslui vystyti be palūkanų, paskola suteikta 10 metų. Mokestinio patikrinimo metu buvo įvertinti R. B. ikiteisminio tyrimo metu duoti parodymai, mokesčių administratorius papildomai apklausė R. B. , rinko papildomą informaciją dėl šio asmens galimybių suteikti Pareiškėjui jo nurodytą paskolą. Iš surinktos informacijos nustatyta, jog nėra jokių objektyvių įrodymų, išskyrus abiejų asmenų patvirtinimus ir paskolos sutartį, jog šios piniginių lėšų Pareiškėjui buvo perduotos; nors R. B. nurodo suteikęs paskolą iš UAB „S1“ jam paskolintų lėšų, tačiau mokesčių administratorius nustatė, kad R. B. nebuvo suteiktos tokio dydžio lėšos pajamos, kurias jis nurodo paskolinęs Pareiškėjui, o kiti asmenys, iš kurių R. B. vėlesniuose paaiškinimuose nurodė pasiskolinęs galimai Pareiškėjui perskolintas sumas, jam paskolų nebuvo suteikę. Paminėtina ir tai, kad pats R. B. negalėjo nurodyti kada, kokiomis sumomis suteikė Pareiškėjui jo nurodytas sumas, o nurodytos paskolų suteikimo vietos (bankas, kavinė) skiriasi nuo paties Pareiškėjo nurodytų paskolų suteikimo vietų (Pareiškėjo biuras). Įvertinus patikrinimo metu nustatytų aplinkybių visumą, konstatuotina, jog Inspekcija pagrįstai nepripažino paskolos iš R. B. realiu pajamų

šaltiniu, taip pat sutiktina su Inspekcijos pozicija, jog situacija, kai paskolos davėjas (R. B.) teigia nuo 2006 m. suteikęs 2 mln. Lt paskolą 10 m. terminui, negaudamas už tai jokio atlygio (palūkanų), nesiekia paskolos grąžinimo, nors šiuo metu nurodo gyvenantis kukliai, tik iš pensijos, kuri siekia 200 Eur (2017-04-11 paaiškinimas), vertintina, kaip neatitinkanti verslo ir gyvenimo logikos.

Dėl piniginių lėšų, išimtų iš Lenkijos įmonės sąskaitos ir į ją įneštų. Inspekcija nustatė, kad Pareiškėjas turėjo įgaliojimą atstovauti Lenkijos įmonę P.U.H. „K1“, t. y. atidaryti ir tvarkyti jos sąskaitas Lietuvoje, pirkti ir parduoti minėtų įmonių vardu prekes, pasirašyti šių įmonių vardu ir naudoti antspaudus (2007-04-17 įgaliojimas). Lenkijos mokesčių administratorius pateikė Inspekcijai informaciją, kad apklausos metu K. C. nurodė, kad jis bendradarbiavo su Pareiškėju nuo 2005 m., vykdant Lenkijos įmonės veiklą jis įgaliojo Pareiškėją, atlikti prekių pirkimą ir pardavimą Lietuvos ir Lenkijos Respublikų teritorijoje ir atidaryti bei išlaikyti banko sąskaitą Lietuvoje, Latvijoje, Lenkijoje ir priimti sumas už parduotas prekes arba informuoti apie banko sąskaitą, į kurią suma turi būti pervesta ir įmonės vardu atlikti visus mokėjimus bei naudoti įmonės antspaudą. Pagal įgaliojimą Pareiškėjas galėjo tai daryti. Informacija apie tai, kokių tikslu Pareiškėjas išimdavo grynujų pinigų sumas, ar jos buvo apskaitytos Lenkijos įmonės buhalterinės apskaitos registruose, ar sumos buvo išmokėtos asmeniškai Pareiškėjui, kokių pagrindu ir ar buvo apmokestintos įstatymų nustatyta tvarka, Lenkijos mokesčių administracija atsakymo nepateikė (2013-11-22 raštas Nr. (25.8-09)R1-5869). Pareiškėjas skunde ir posėdžio Komisijoje metu laikėsi pozicijos, kad jis veikė Lenkijos įmonės vardu ir interesais, todėl nei iš sąskaitos imti, nei į ją įnešti pinigai negali būti vertinami kaip Pareiškėjo išlaidos ir pajamos. Pareiškėjas mokestinio patikrinimo metu neįvykdė mokesčių administratoriaus nurodymų, nepateikė dokumentų, kurių pagrindu, jis gaudavo lėšas, kurias įnešdavo į Lenkijos įmonės vardu atidarytą sąskaitą, taip pat nepateikė dokumentų, kurie pagrįstų iš sąskaitos išimtų lėšų panaudojimą, atsižvelgiant į tai, konstatuotina, jog Pareiškėjui nepagrindus įneštų į sąskaitą lėšų šaltinio, nei išimtų lėšų panaudojimo Lenkijos ūkio subjekto interesams, šias lėšas Inspekcija vertino kaip Pareiškėjo pajamas ir išlaidas.

Nors Pareiškėjas pateikė Komisijai R. V. bankinius mokėjimo nurodymus, kuriais Pareiškėjais grindžia papildomus pajamų šaltinius (R. V. suteiktas paskolas), tačiau iš pateiktų dokumentų turinio matyti, jog mokėjimai yra atlikti 2010–2011 metais, o Inspekcija yra atlikusi Pareiškėjo 2007–2009 metų GPM apskaičiavimo ir sumokėjimo patikrinimą, todėl pateikti Pareiškėjo dokumentai nevertintini, nes jie nesusiję nei su tikrinamuoju laikotarpiu, nei su laikotarpiu, per kurį Pareiškėjas galėjo sukaupti pinigų likutį, kuris būtų panaudotas tikrinamojo laikotarpio išlaidoms padengti.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, konstatuotina, jog Inspekcija tinkamai vertino ginčo aplinkybes, susijusias su Pareiškėjo nurodytais galimais pajamų šaltiniais iš tulpių svogūnėlių, kompiuterių pardavimo; R. B. galimai suteikta paskola, pastato nuomos pajamomis, disponavimu Lenkijos įmonėje esančiomis lėšomis. Tačiau, atsižvelgiant į tai, jog, mokesčių administratorius nevisapusiškai įvertino aplinkybes, susijusias su galimai Pareiškėjo 1995 m. sausio mėnesį gauta dovana; nepagrįstai, nustatęs didesnę Pareiškėjo turėtą pajamų likutį 2003-12-31, jį sumažino, atsižvelgiant į tai, jog nebuvo pateikta vienkartinė 2003-12-31 turėto turto deklaracija, pripažinti, jog Inspekcija visapusiškai ir objektyviai įvertino visas su Pareiškėjo apmokestinimu susijusias aplinkybes, o Inspekcijos sprendimas, kuriuo patikrinimo aktas yra patvirtintas visoje apimtyje, yra pagrįstas ir teisingas, nėra pagrindo. Todėl, atsižvelgiant į tai, jog LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, kad mokestinio ginčo grąžinimas mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo / pakartotiniam patikrinimui yra galimas, kai nustatomos teisiškai reikšmingos aplinkybės, kurios trukdo priimti teisėtą ir pagrįstą sprendimą dėl kilusio ginčo, tai yra tais atvejais, kai pavedama surinkti naujų galimų įrodymų, galimai lemsiančių kitokią bylos baigtį, pakartoti tam tikras administracines procedūras, dėl kurių pažeidimų galimai byla išnagrinėta neteisingai, atlikti naujus skaičiavimus ir pan. (LVAT 2009-05-04 nutartis adm. byloje Nr. A-438-563/2009; LVAT 2011-11-14 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-2765/2011), susijusias aplinkybes, Inspekcijos

sprendimas, atsižvelgiant į Komisijos sprendime nurodytas aplinkybes, naikintinas ir Pareiškėjo skundas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 str. 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos 2017-08-28 sprendimą Nr. (21.131-31-5) FR0682-347, kuriuo Pareiškėjui nurodyta sumokėti 354341,68 Eur gyventojų pajamų mokestį, 235015,55 Eur šio mokesčio delspinigius ir 70868 Eur šio mokesčio baudą, 21443,18 Eur privalomojo sveikatos draudimo įmokas, 14219,99 Eur šių įmokų delspinigius ir 4289 Eur šių įmokų baudą ir perduoti Pareiškėjo skundą Inspekcijai nagrinėti iš naujo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprenddami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosylienė